

20 tipov, ako si môžete znížiť dane

PORADENSTVO

Upraviť si výšku daní tak, aby bol spokojný štát aj podnikateľ, je cieľom všetkých. Tu je niekoľko trikov, ako si poradiť s rôznymi druhmi výdavkov.

Juraj Pivarčí
juraj.pivarci@mafraslovakia.sk

1. Daňový bonus na dieťa

Daňový bonus je zvýhodnenie rodičov alebo iných osôb, vyživujúcich vlastné či osvojené dieťa do 25 rokov, ktoré študuje. Na rozdiel od nezdaniteľných častí neznižuje základ dane z príjmov, ale až samotnú vypočítanú daň. Od roku 2023 sa naň vzťahujú nové pravidlá a sumy. Daňový bonus na dieťa si môže uplatniť len fyzická osoba, ktorá zároveň dosiahla zdaniteľné príjmy buď zo zamestnania, alebo z podnikania. A aká je jeho výška? 140 eur mesačne na dieťa do 18 rokov veku a 50 eur na dieťa nad 18 rokov.

2. Zaplatené úroky

Daňový bonus na zaplatené úroky z hypotéky si môžu uplatniť klienti, ktorí majú úver na bývanie poskytnutý po decembri 2017. Ide vlastne o formu priamej daňovej úľavy, ktorá nahradila hypotéky so štátnym príspevkom pre mladých. O sumu daňového bonusu sa klientom zníži vypočítaná daň z príjmov, ak spĺňa niekoľko podmienok. Tie sú: ku dňu podania žiadosti o úver máte najmenej 18 a najviac 35 rokov, máte úver s účelom nadobudnutia, rekonštrukcie či výstavby nehnuteľnosti, vaša zakladaná nehnuteľnosť je na Slovensku a je určená na bývanie a ku dňu podpisu zmluvy o úvere ste splnili podmienku príjmu – váš mesačný plat v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, keď ste podpísali s bankou zmluvu o úvere, nepresiahol 1,3-násobok priemernej mzdy na Slovensku.

3. Príspevky do III. piliera

Do tretieho piliera si na Slovensku dobrovoľne prispieva takmer 950-tisíc sporiteľov. Vďaka daňovému zvýhodneniu si môžete odpočítať od základu dane sumu všetkých príspevkov, ktoré ste si poslali do 3. piliera za celý minulý rok. „Ale len do výšky 180 eur – to je maximálna hranica, ktorú stanovuje zákon. Pri tejto výške príspevkov dokázate ušetriť na dani 34,20 eura,“ uviedol analytik spoločnosti FinGO.sk František Burda. Zároveň platí, že daňový bonus sa ráta len z príspevkov, ktoré ste si do tretieho piliera poslali len vy.

4. Nezdaniteľná časť základu dane

Suma nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka predstavuje 21-násobok sumy životného minima platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia. Keďže je táto suma k 1. januáru 2023 stanovená na 234,42 eura, nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka predstavuje sumu 4 922,82 eura. „Túto sumu si môže daňovník uplatniť v roku 2023 prípade, ak je jeho základ dane vykázaný za rok 2023 rovný alebo nižší ako 21 754,18 eura, čo predstavuje 92,8-násobok sumy životného minima,“ uviedla hovorkyňa Finančnej správy Martina Rybanská.

5. Pomoc partnera

Daňovník má nárok na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na manželku (manžela)

Živnostníci na Slovensku si môžu upraviť výšku svojich daní hneď niekoľkými legálnymi spôsobmi.

FOTO: SHUTTERSTOCK

len od čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti a z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti či ich úhrnu, teda z takzvanej aktívne vykonávanej práce, a to v závislosti od vykázaného základu dane. Čiastkový základ dane vyčíslený z pasívnych príjmov (napríklad z prenájmu nehnuteľností, z nepeňažnej výhry, z predaja nehnuteľnosti, z vyplatenia podielového listu) nie je možné znížiť o nezdaniteľnú časť základu dane na manželku (manžela). Tú si môže daňovník uplatniť iba v prípade, ak manželka (manžel) s ním žije v domácnosti a spĺňa aspoň jednu z týchto podmienok: starala sa o vyživované maloleté dieťa, poberala peňažný príspevok na opatrovanie, bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, považuje sa za občana so zdravotným postihnutím alebo s ťažkým zdravotným postihnutím.

6. Paušálne výdavky

Aj tento rok je možné si uplatniť výdavky percentom z príjmov vo výške 60 percent, najviac však do 20-tisíc eur za rok. „Preto je dobré v prípade samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá si účtovala skutočné výdavky, zvážiť možnosť využiť uplatnenie výdavkov formou paušálu,“ uvádza Finančná správa.

7. Skutočné výdavky

Protipólom paušálnych výdavkov sú tie reálne. Daňovník, ktorý sa rozhodne uplatniť skutočne vynaložené daňové výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov zo živnosti, postupuje podľa zákona o dani z príjmov. Vo všeobecnosti je daňovým výdavkom taký, ktorý slúži na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov, je preukázateľne vynaložený daňovníkom a zaúčtovaný v účtovníctve alebo zaevidovaný v evidencii.

8. Daňová evidencia

Po ukončení účtovného obdobia sa môže živnostník rozhodnúť aj pre vedenie daňovej evidencie – napriek tomu, že si v priebehu roka viedol jednoduché účtovníctvo. Údaje, ktoré má

v účtovnom programe, môže bez problémov použiť pre daňovú evidenciu. Tú môže viesť aj daňovník, ktorý bol počas celého účtovného obdobia platiteľom DPH, ako aj ten, ktorý je zamestnávateľom. Je vhodné upozorniť, že na účely DPH musí daňovník viesť podrobné záznamy v súlade so zákonom o DPH.

9. Odklad priznania

Daňovník si môže stanovenú lehotu na podanie daňového priznania predĺžiť, a to podaním oznámenia o predĺžení lehoty na podanie priznania, pričom to sa musí podať najneskôr v lehote do 31. marca 2023 na miestne príslušný daňový úrad (ak ho podáva v papierovej forme). Predĺžiť sa dá o tri mesiace, v prípade príjmov zo zahraničia o šesť mesiacov. Podať ho a zaplatiť daň v takom prípade musí do konca júna, respektíve do konca septembra.

10. Daň z dedičstva

Zdedili ste nehnuteľnosť a obávať sa dane z dedičstva? Vo väčšine prípadov bola táto povinnosť zrušená ešte v roku 2004. Iné je to pri jej následnom predaji. Rozlišujeme dedičov v priamom a v nepriamom rade. Dedenie v priamom rade sa týka rodičov, detí či manželov. Nepriami dediči môžu byť iní rodinní príslušníci, respektíve vzdialení príbuzní. „Od dane ste oslobodení, ak uplynulo aspoň päť rokov odo dňa nadobudnutia tejto nehnuteľnosti preukázateľne do vlastníctva poručiťela, ak ide o dedenie v priamom rade alebo niektorým z manželov, ak uplynulo aspoň päť rokov odo dňa smrti poručiťela do dňa predaja nehnuteľnosti, ak bola nehnuteľnosť nadobudnutá dedením v nepriamom rade,“ vysvetľuje postup pre HN Martina Rybanská, hovorkyňa Finančnej správy.

11. Dane a seniori

Pri pracujúcich penzistoch je rozhodujúca suma celkových príjmov, ktoré v minulom roku dosiahli. Ak boli vyššie ako 2 289,63 eura, sú povinní podať daňové priznanie. Do úhrnu zdaniteľných príjmov sa pritom zahŕňajú všetky, ktoré sú pred-

Predmety nemusia byť označené logom firmy. Ak sú, podnikateľ má o dôkaz viac.

Peter Furmaník,
portál ludskourecou.sk

metom dane a nie sú od nej oslobodené – napríklad zo závislej činnosti, z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti, predaja či prenájmu nehnuteľnosti a podobne. Ak daňovník poberajúci dôchodok dosiahol v roku 2022 príjem zo závislej činnosti neprevyšujúci spomínanú sumu 2 289,63 eura, nevzniká mu povinnosť podať daňové priznanie za rok 2022.

12. Zdaňovacie obdobie

Ide o dobrovoľnú zmenu. Novoregistrovaný platiteľ dane sa pre ňu môže rozhodnúť až v prípade, ak uplynulo viac ako 12 kalendárnych mesiacov od konca mesiaca, v ktorom sa stal platiteľom (časová podmienka), a za 12 predchádzajúcich za sebou nasledujúcich mesiacov nedosiahol obrat 100-tisíc eur.

13. Súkromné auto

Ak podnikateľ nejazdí veľa, môže si v nákladoch uplatniť iba občasnú používanie súkromného auta. Auto teda ostáva stále súkromné, len sa používa na firemné účely. „V tomto prípade musí viesť evidenciu jász a mať ich zdokladované,“ povedal Peter Furmaník z portálu ludskourecou.sk s tým, že si nemôže uplatniť náklady na opravy, údržbu či poisťku. Auto však môže zaradiť do podnikania ako firemné a uplatniť si aj ostatné náklady súvisiace s automobilom. Buď vo výške 100 percent, alebo vo forme 80-percentného

paušálu, keď si do nákladov neuplatní iba 80 percent z nákupu súvisiaceho s autom.

14. Obchodní partneri

Darčkové a iné reklamné predmety klientom do 17 eur za kus sú daňovo uznaným výdavkom. Nesmie však ísť o darčkové reklamné poukážky, tabakové výrobky a alkohol okrem vína, to je nákladom uznaným maximálne do piatich percent základu dane. „Predmety nemusia byť označené logom firmy, no v prípade, ak sú, má podnikateľ na preukázanie daňového nákladu o dôkaz viac. Zákon nepredpisuje takéto predmety evidovať, no v skldovej, prípadne inej evidencii je ideálne mať vyznačené, koľko kusov bolo rozdanych,“ doplnil Furmaník.

15. Hardvér a nábytok

Kancelárska technika, počítače, tablety, telefóny či nábytok sú štandardným daňovým nákladom každého podnikateľa. Počet uplatnený v nákladoch však musí dávať uveriteľný zmysel – viac kusov počítačov či tabletov vyzerá preukázateľne vo firme s väčším tímom zamestnancov či v prípade programátora webov, ktorý ich potrebuje otestovať na viacerých zariadeniach, menej dôveryhodne však pôsobí v prípade inštalatéra, stavebníka či právnik. Podnikateľ si môže zvoliť režim 80 percent – z príslušných nákupov si v nákladoch uplatní len 80 percent a nemusí pritom preukazovať, že tieto položky použil na podnikanie.

16. Pracovné odevy a obleky

Montérky, helma, pracovné rukavice či obuv sú štandardným daňovým nákladom v oblastiach či profesiách, kde to dáva zmysel – čiže skôr pre manuálne pracujúcich. „Pracovné oblečenie ‚bielych golierov‘, teda právnikov, účtovníkov, obchodníkov či konzultantov – obleky, kostýmy, saká, obuv či kravaty – sa v slovenskom daňovom práve považuje štandardne za výdavky na reprezentáciu, a teda nedaňové. Niektorí podnikatelia si ich aj napriek tomu v nákladoch uplatňujú – na základe svojej internej

smernice, kde zdôrazňujú neuplatniť iba 80 percent z nákupu súvisiaceho s autom.“

17. Jedlo a občerstvenie

Obedy, káva, alkoholické nápoje sa považujú za výdavky na reprezentáciu, a teda náklady jednoznačne nedaňové. Tu je však pár možností, ako ich do nákladov dostať. Fľaša vína ako darčkový predmet klientom do 17 eur za kus. Za každý deň pracovnej cesty si podnikateľ môže uplatniť paušálnu sumu stravného bez dokladovania. V závislosti od dĺžky trvania pracovnej cesty ide o 6,80 eura až 15,30 eura.

18. Nájom a telefón

Nájomné za výrobné, skladové, obchodné či kancelárske priestory je štandardným nákladom, rovnako ako aj výdavky na telefóny či internet. „Zložitejšia situácia je v prípade domácej kancelárie podnikateľa – zákony žiadny postup neuvádzajú, na základe interného predpisu a prepočtu však SZČO môže náklady za domácu kanceláriu do svojich podnikateľských nákladov predsa len dostať,“ vysvetlil Furmaník. Pri telefóne je možné si zvoliť možnosť uplatniť si v nákladoch iba 80 percent, a to z nákupu zariadenia, ako aj mesačných faktúr.

19. Pracovné cesty

Ak podnikateľ potrebuje za dosahovaním príjmov vycestovať – vybavovať zákazky či zhaňat klientov – pracovná cesta je plnohodnotným daňovým nákladom. Zmysel dávajú aj cesty za vzdelávaním či budovaním značiek, prípadne stretnutia so zamestnancami, s ktorými inak komunikujete online.

20. Vratky DPH

Pri tomto spôsobe optimalizácie by mali byť podnikatelia veľmi opatrní. Spôsob ‚vratky DPH‘, respektíve presnejšie vrátenia či vysporiadania nadmerného odpočtu k DPH, závisí od mnohých okolností – od toho, či je firma mesačným platiteľom DPH minimálne 12 mesiacov, či má voči daňovému a colnému úradu dlhy a napríklad aj od toho, či si má od čoho odpočítať.